

Er zijn van die gesprekken en herinneringen waarbij je op het laatst zegt: “Als we nog even doorpraten zijn we familie van elkaar”.

Dat was ook het geval met de gast van vandaag, **Mozes Mastail**, waarmee weer een geweldig gesprek tot stand kwam.

Mozes is geboren in Soerabaja op Java in 1949. Zijn vader was KNIL militair en komt, samen met moeder Mastail, van de Kleine Kei-eilanden uit het dorp Lairkamor, wat betekent: ‘de geboorte van de vrucht Kamor’. De kamor is een besvrucht die gegeten wordt als er verder weinig voedsel is.

De Kei-eilanden vormen een deel van de Molukken. Laat nu een heeroom van uw verslaggever, pater Bus, z’n hele leven op de Kei-eilanden gewerkt hebben als missionaris van de MSC, op de missiepost Langur. Velen van de oudere Molukkers kennen hem nog persoonlijk.

Mozes kwam met zijn ouders en een jonger zusje in 1951 naar Nederland en werd -met zijn landgenoten vervolgens van hot naar haar verplaatst. Er ontstond van toen af een sterke band tussen de Molukkers, vooral ook bij meegekomen familie en mensen die van dezelfde eilanden afkomstig waren.

De familie Mastail verbleef na aankomst in Rotterdam, achtereenvolgens in quarantaine in het voormalige kamp Amersfoort, daarna in kamp Vught, in Westerbork in de Pietersberg, in Mill op de Vilheide, de Hogerhorst in Groesbeek, in Nistelrode en uiteindelijk verhuisden Pa en Ma met hun kinderen in 1964 naar Katwijk, waarna Pa z’n hele leven bij Celtona werkte. Mozes zelf ging echter na de lagere school in Groesbeek naar het seminarie van de paters MSC in Tilburg, om broeder bij die orde te worden. Broeders waren de religieuze ‘werkbijen’ van de kloosterordes. Zij kregen naast hun Mulo-opleiding een vakopleiding, tot kleermaker, tot kok of schilder, tot bankwerker of bouwvakker. Mozes koos voor die laatste twee opleidingen. Inmiddels was pater Bus ook vanuit Langur naar Tilburg gekomen om z’n levensavond door te brengen en troffen de twee elkaar. Zo tegen het einde van de opleiding kregen de hormonen bij de jongeman de overhand en hij besloot uit te treden en een normaal burgerbestaan te gaan leiden.

Tijdens de opleiding en enkele jaren daarna werkte hij bij een kleine 'bouwbaas' in Tilburg.

Bij terugkomst in Katwijk ging Mozes naar de Friki in Boxmeer om voor het inmiddels steeds groter wordende gezin Mastail medekostwinner te worden.

Toen gebeurde er een 'wonder'.

Opa Mastail, de vader van Pa, had zich op de Kei dermate verdienstelijk gemaakt dat hij mét enkele missionarissen uit Langur in 1972 naar Rome mocht op audiëntie bij de Paus. Natuurlijk werd er doorgereisd naar Nederland waar de familie bezocht werd-

Opa weigerde echter alléén terug te gaan naar Indonesië en Mozes nam verlof en ging als reisbegeleider mee. Hij was de eerste van de tweede generatie Molukkers die terug ging naar de 'roots' ! Dat betekende een keerpunt in zijn leven. Op de Lange reis vormde Ambon een pleisterplaats, bij een tante van de familie. Laat daar nou een jong meisje, afkomstig van de Kei, tegelijkertijd logeren omdat ze op de boot naar Djakarta moest wachten, want daar had ze een baan als onderwijzeres gekregen. In de tijd van een bliksemschicht was het gebeurd. Mozes was in vuur vlam. Binnen een half uur besloten ze, tot ontsteltenis van de families die al andere partners voor beiden op het oog hadden, met elkaar te trouwen. Bernard Rahaded, de vader van Kasperina, het jonge meisje, was een invloedrijke man de Kei, en hij vond de jongeman uit de Nederlandse flower-power tijd toch wel wat zonderling met zijn modieuze kleding en zijn wilde haardos. Mozes bleef echter voet bij stuk houden en Kasparina zat op Java. Hun contact bestond uit brieven die voor Mozes vertaald werden, omdat hij het Maleis niet voldoende beheerste en Kasperina het Nederlands niet. Beide families gingen volgens de oeroude traditie met elkaar in beraad en nadat de voorwaarden waren vastgelegd werd uiteindelijk toestemming gegeven voor een huwelijk. Na 7 maanden kwam Kasparina, die bij al die onderhandelingen niet aanwezig was, terug uit Djakarta en kwam de bruiloft in zicht. Vader Bernard gaf echter géén toestemming voordat de haardos van de bruidegom gekortwiekt was. Op aandrang van zijn eigen familie, die al in Langur gearriveerd was voor het feest, besloot Mozes op de ochtend van de trouwdag zich te laten knippen door een oom, en hij werd traditioneel gedoucht door een tante, wegens afwezigheid van zijn directe familie die in Nederland bleef. Een grandioos feest volgde en Kasperina volgde haar bruidegom naar Nederland. Wél enkele weken later

dan Mozes, omdat haar papieren nog niet in orde waren. Dat hadden ze in de feestelijke roes vergeten.

Het jonge stel ging eerst bij Pa en Ma in Katwijk wonen, waarbij Mozes in de 'bouw' ging als metselaar. Dat heeft hij gedaan totdat in 1996 zijn rug het begaf. Sindsdien is hij conciërge bij de school de Waai.

Mozes en Kasperina hebben 4 kinderen, 3 jongens en een meisje, van 18 tot 28 jaar.

Pa en Ma Mastail zijn onlangs naar Langur teruggegaan om hun laatste levensdagen te slijten. Ze zijn daar heel gelukkig en bij toerbeurt gaan de kinderen uit het grote gezin Mastail hen opzoeken.

Beide families, van Mozes en van Kasperina, zijn nog erg betrokken bij de katholieke kerk. "De mensen op de Molukken zijn gemiddeld nog veel geloviger dan hier in Nederland", meent Mozes, die nog steeds Indonesisch staatsburger is en geen Nederlands paspoort heeft.

Mozes is al jaren koster in onze kerk. Hij is een typisch vertegenwoordiger van de grote groep Molukkers die onze kerk nog bezoekt. Wij zijn daar zeer vertrouwd mee.

"De Kerk als instituut, maar ook de Kerk in Cuijk Noord zal blijven bestaan", aldus Mozes. "Je moet toch iets hebben om samen te zijn, en je weet maar nooit". Wél denkt hij dat de grote ommekeer aanstaande is. Wij stuurden vroeger missionarissen zoals pater Bus naar de missiegebieden en straks moeten hier vreemde priesters onze kerk gaan helpen. Wie weet, priesters van de Kei-eilanden ?

Als vrijwilliger wil hij nog kwijt: "Wij moeten als vrijwilliger elkaar vertrouwen en op elkaar aan kunnen. En ieder in zijn waarde laten. Dan blijft het goed gaan". Zo sprak Mozes Mastail, een man om van te houden en een man om een boek over schrijven. Het blijft echter bij deze pagina's en daarvoor bedankt, Mozes !

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.